

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

26-27 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Денисенко В.В.</i> ПРОФЕСІЙНЕ МИСЛЕННЯ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА: ДЕОНТОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ...	91
<i>Денисенко В.В., Денисенко С.А.</i> МЕДИКАЛІЗАЦІЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ.....	92
<i>Дяченко М.С.</i> ПРОФЕСІЙНИЙ ПОРТРЕТ ЛІКАРЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ЗНАЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РІВЕНЬ СУСПІЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	94
<i>Єнгалічев Т.Р.</i> ЕВТАНАЗІЯ В СУЧАСНІЙ МЕДИЦИНІ: СЛИЗЬКА ДОРІЖКА ЧИ ОБГРУНТОВАНИЙ МЕТОД?.....	95
<i>Карпенко К.І.</i> ЕКОЦИД У КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ «СПІЛЬНОЇ ВРАЗЛИВОСТІ».....	97
<i>Кравченко В.Ю., Кравченко О.Ю.</i> ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ПЛАЦЕБО В КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	100
<i>Krawczyk K.M.</i> THE PHILOSOPHY OF PREVENTION IN PARASITOLOGY: OVERCOMING SOCIO-PHILOSOPHICAL BARRIERS AND STIGMA IN PUBLIC HEALTH	102
<i>Пустовіт С.В.</i> СУБ'ЄКТИВНІСТЬ ТВАРИН В КОНТЕКСТІ БІОЕТИКИ.....	103
<i>Рохман Б.М., Дойчик М.В., Сініцина А.В.</i> ЕКОЛОГІЧНИЙ СВІТОГЛЯД У СВІТЛІ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ (ЕТИКО-АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ВИМІР).....	105
<i>Резанова Н.О., Колебанов Д.С.</i> МІЖ ДЕОНТОЛОГІЄЮ І НЕОБХІДНІСТЮ: ЕТИЧНІ МЕЖІ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ У ПРОСТОРИ ВІЙНИ.....	108
<i>Рунчева К.А.</i> НЕЙРОСТИМУЛЯЦІЯ ТА ЕТИЧНІ ПИТАННЯ: ПРАВО НА СВІДОМІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПАЦІЄНТА.....	110
<i>Цимбал А.Ю., Котлова Ю.В.</i> ІНСТРУМЕНТИ ЛІКАРЯ У ПОДОЛАННІ СТИГМИ ПЕРЕДЧАСНОГО НАРОДЖЕННЯ: ВІД СІМЕЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО ДОГЛЯДУ ДО РАННІХ НЕЙРОРОЗВИТКОВИХ ВТРУЧАНЬ	112
СЕКЦІЯ 4. ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ	
<i>Білай І.М., Білай А.І.</i> ПОКРАЩЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ ФАРМАЦЕВТАМ-ІНТЕРНАМ З ВИКОРИСТАННЯМ НАУКОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВІРТУАЛЬНА АПТЕКА».....	114
<i>Vasylenko H.V., Kucher T.V.</i> THE IMPORTANCE OF COGNITIVE-COMMUNICATION TEACHING IN THE STUDY OF PHARMACOLOGY AND PATHOPHYSIOLOGY AS COMPONENTS OF CLINICAL THINKING...	115
<i>Давидова А.Г., Курочкін М.Ю., Капустін С.А.</i> НАВЧАЛЬНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ ЕТИКИ ТА ДЕОНТОЛОГІЇ У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ МЕДИЦИНИ КРИТИЧНИХ СТАНІВ.....	121
<i>Дейнега В.А.</i> ПРОБЛЕМИ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОЗВІТІВ СТУДЕНТІВ ЯК ФОРМИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ.....	122
<i>Дуюн І.Ф.</i> МЕДИЧНА ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	124
<i>Зарічна Т.П., Соляненко О.Л.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	125
<i>Земляний Я.В., Земляна Н.А.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО СИМУЛЯТОРА ПАЦІЄНТА BODY INTERACT ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	127

СЕКЦІЯ 4. ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ

ПОКРАЩЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ ФАРМАЦЕВТАМ-ІНТЕРНАМ З ВИКОРИСТАННЯМ НАУКОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «ВІРТУАЛЬНА АПТЕКА»

*Білай Іван Михайлович, дмед.н., професор,
завідувач кафедри клінічної фармації, фармакотерапії,
фармакогнозії та фармацевтичної хімії;
Білай Андрій Іванович, к.мед.н.,
доцент кафедри факультетської хірургії та онкології,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Фармацевтична опіка є складною міждисциплінарною діяльністю, що поєднує клінічні знання, комунікативні навички, етичні принципи та деонтологічні норми. Саме тому якість підготовки фармацевтів-інтернів у цій сфері має вирішальне значення для формування професійної відповідальності, етичної свідомості та готовності до практичної діяльності.

Водночас традиційні методи навчання не завжди забезпечують достатній рівень практикоорієнтованості та не дозволяють повною мірою відпрацювати складні клініко-етичні ситуації, з якими фармацевт стикається в реальній аптечній практиці. У цьому контексті актуальним є впровадження інноваційних освітніх технологій, зокрема наукової технології «Віртуальна аптека», яка відкриває нові можливості для формування професійних компетентностей фармацевтів-інтернів.

Наукова технологія «Віртуальна аптека» є інтерактивною симуляційною платформою, що моделює реальне аптечне середовище з урахуванням нормативно-правових, клінічних та етичних аспектів діяльності фармацевта. Вона дозволяє фармацевтам-інтернам працювати з віртуальними пацієнтами, лікарськими засобами, рецептами та клінічними сценаріями, наближеними до реальних умов практики.

На кафедрі клінічної фармації, фармакотерапії, фармакогнозії та фармацевтичної хімії створено сценарії проведення фармацевтичної опіки по основним темам «Фармацевтична опіка при кашлі, риніті, болі в горлі та лихоманці», «Фармацевтична опіка при діареї, закрепі, печії та дисбактеріозі», «Фармацевтична опіка при тривожних станах, астенії та безсонні».

Однією з ключових переваг «Віртуальної аптеки» є можливість багаторазового відпрацювання типових і складних ситуацій фармацевтичної опіки, включаючи етично проблемні випадки. Інтерни можуть аналізувати помилки, отримувати зворотний зв'язок і формувати навички професійного самоконтролю.

Використання цієї технології сприяє розвитку критичного мислення, клінічного аналізу та етичного судження, що є надзвичайно важливим для майбутньої професійної діяльності фармацевта.

Інтеграція технології «Віртуальна аптека» в освітній процес фармацевтів-інтернів дозволяє суттєво підвищити ефективність викладання фармацевтичної опіки. Навчання набуває практикоорієнтованого характеру, а інтерни отримують можливість застосовувати знання в умовах, максимально наближених до реальної професійної діяльності. Особливу увагу в процесі приділено формуванню деонтологічних принципів: повага до пацієнта, дотримання професійної таємниці, відповідального ставлення до рекомендацій щодо лікування. Віртуальні сценарії дозволяють моделювати ситуації морального вибору, конфлікту інтересів, взаємодії з агресивними або дезорієнтованими пацієнтами. Крім того, «Віртуальна аптека» сприяє розвитку комунікативних навичок, що є невід'ємною складовою фармацевтичної опіки. Інтерни вчаться вести професійний діалог, надавати інформацію зрозумілою мовою, враховувати індивідуальні потреби пацієнтів.

Використання «Віртуальної аптеки» має значний соціальний та етичний потенціал. По-перше, воно сприяє підвищенню якості фармацевтичної допомоги, що позитивно впливає

на рівень довіри населення до фармацевтів і системи охорони здоров'я загалом. По-друге, зменшується ризик професійних помилок, пов'язаний з недостатньою підготовкою молодих спеціалістів.

З етичної точки зору, важливою перевагою є можливість навчання без шкоди для пацієнтів, що відповідає принципу «не нашкодь». Інтерни мають змогу експериментувати, аналізувати наслідки своїх рішень та формувати відповідальне ставлення до професійної діяльності.

Таким чином, використання наукової технології «Віртуальна аптека» у викладанні фармацевтичної опіки фармацевтам-інтернам є ефективним інструментом удосконалення професійної підготовки в умовах сучасних соціально-етичних та деонтологічних викликів. Ця технологія сприяє формуванню практичних навичок, етичної свідомості та професійної відповідальності майбутніх фармацевтів.

Інтеграція «Віртуальної аптеки» в освітній процес відповідає сучасним тенденціям розвитку медичної освіти та є перспективним напрямом підвищення якості фармацевтичної опіки. Подальші дослідження доцільно спрямувати на оцінку довгостроковості впливу цієї технології на професійну діяльність фармацевтів і рівень задоволеності пацієнтів.

THE IMPORTANCE OF COGNITIVE-COMMUNICATION TEACHING IN THE STUDY OF PHARMACOLOGY AND PATHOPHYSIOLOGY AS COMPONENTS OF CLINICAL THINKING

Vasylenko Hlib Volodymyrovych
Candidate of Medical Sciences, Associate Professor;
Kucher Tetiana Volodymyrivna
Candidate of Biological Sciences, Assistant
Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University

Abstract. In medical education, basic approach to mastering competencies is the formation of the foundations of clinical thinking, i.e., the cognitive ability to solve professional tasks based on previously acquired knowledge, primarily the ability to analyse information, identify the root cause of a problem, generate various options for its solution, and the ability to construct consistent, reasoned arguments and draw conclusions.

Keywords: professional competencies, clinical thinking, cognitive skills, cognitive-communication methodology

The current stage of development of higher professional medical education involves changing the system of knowledge that determines the understanding of the development, course and pharmacocorrection of a pathological condition (disease). According to the competence-based model of training medical specialists, a graduate of a higher medical educational institution must have the following professional competencies:

- the ability to take a systematic approach to the analysis of medical information using acquired theoretical knowledge and practical skills.
- the ability to perform pathophysiological analysis of clinical syndromes, justify pathogenetically justified principles of diagnosis, pharmacocorrection, and prevention.

An important category of competence acquisition is the formation of the foundations of clinical thinking, i.e., the identification of internal pathogenetic relationships between symptoms, combining them into syndromes and nosological forms. In general, clinical thinking is defined as the cognitive ability to solve professional tasks based on previously acquired knowledge [10].

Recently, cognitive technologies have been widely applied in the sphere of education [23]. They also play an important role in medical education, including their impact on learning, academic performance and professional competence of students, considering cognitive differences between students and their ability to apply already acquired knowledge to new and unfamiliar problems and situations.